Αρχές και φιλοσοφία της βιολογικής γεωργίας

Δούμα Κατερίνα

Γεωπόνος

Στάδια εξέλιξης της βιολογικής γεωργίας

- ***1ο στάδιο:*** *1920*

  Ξεκινούν οι πρώτοι προβληματισμοί από τον Αυστριακό Steiner που αγωνίζεται για μία γεωργία αυτάρκη, αντιβιομηχανική και αειφορική

- ***2ο στάδιο:*** *1960 έως 1991*

  Το καθοριστικό στοιχείο που προσδιορίζει τη γεωργική πρακτική είναι το **φιλοσοφικό** και **ιδεολογικό** υπόβαθρο των βιοκαλλιεργητών

Στάδια εξέλιξης της βιολογικής γεωργίας

- ***3ο στάδιο***: *μετά το 1991*

  Ενσωμάτωση της βιολογικής γεωργίας στους μηχανισμούς της επικρατούσας γεωργίας.

  Αναγνώρισή της από την Κ.Α.Π. και δημοσίευση του Κανονισμού 2092/1991

?? Τα κίνητρα των βιοκαλλιεργητών ???

Development of the organic agricultural land in Europe 1985-2009

(Revision April 26, 2011)

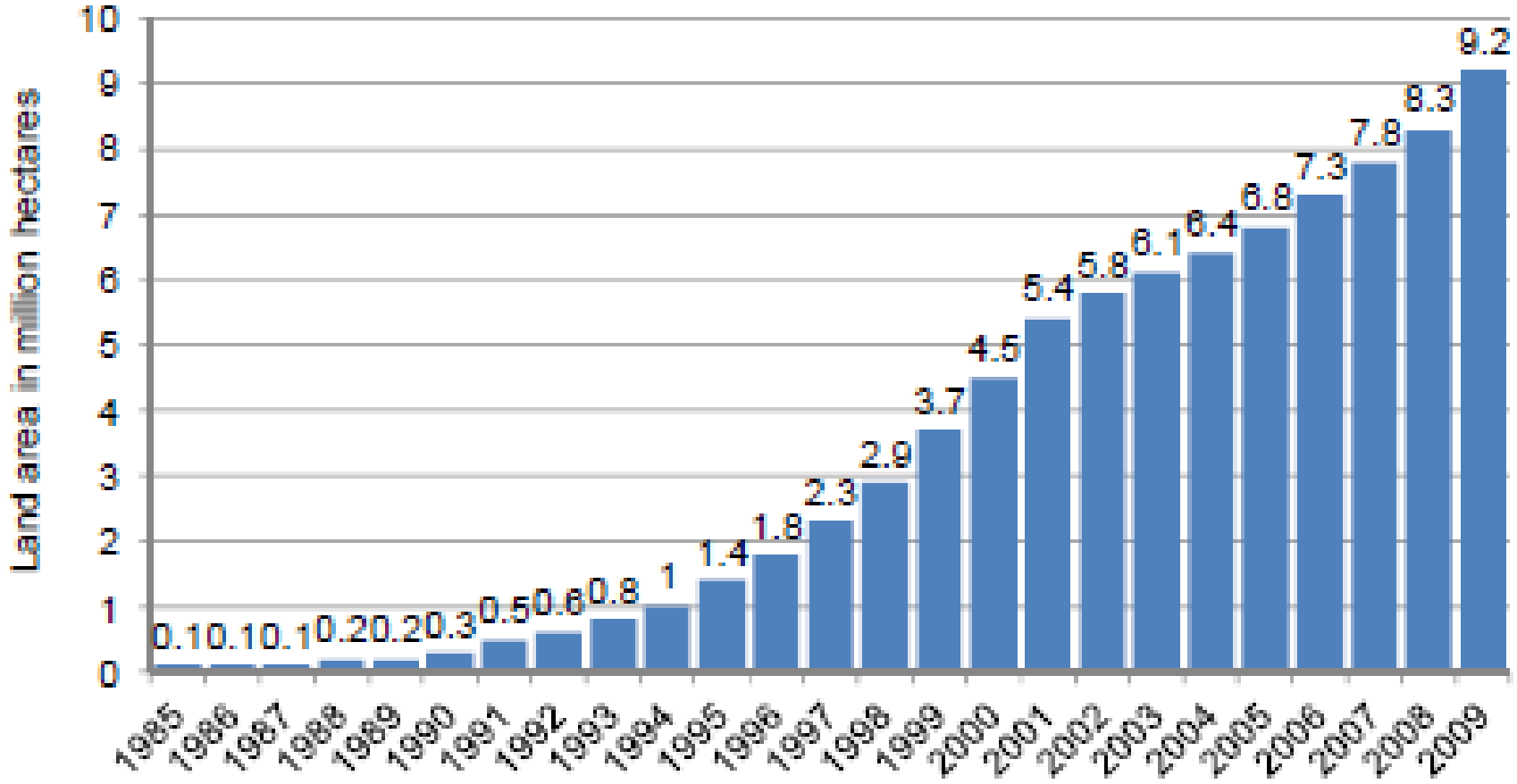

Source: FIBL, Aberystwyth University, AMI/ZMP

Εξέλιξη της βιολογικά καλλιεργούμενης έκτασης στην Ελλάδα (ha)
350000
300000
250000
200000
150000
100000
50000
0
15402
21451
26708
31118
77120
244457
249488
288491
302256
278397
317824
326252
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009

Βιολογική κτηνοτροφία στην Ελλάδα

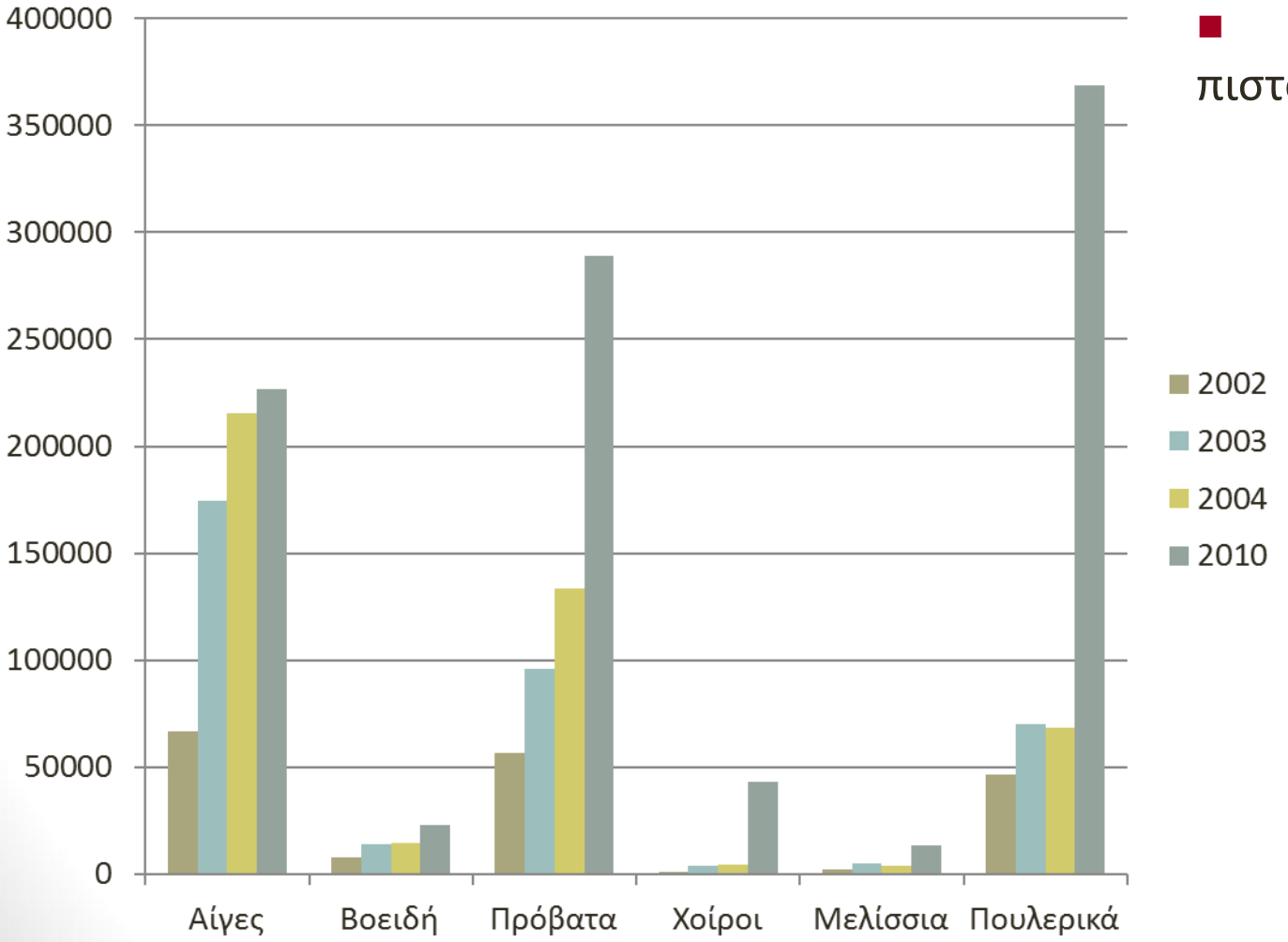

- Κτηνοτρόφοι πιστοποιημένοι:
  - 682 (2002)
  - 5078 (2005)

Βιολογική γεωργία- ορισμός

"Ενα ολιστικό σύστημα διαχείρισης της παραγωγής που προωθεί και βελτιστοποιεί την υγεία των αγρο-οικοσυστημάτων,

περιλαμβάνοντας τη βιοποικιλότητα και την βιολογική δραστηριότητα του εδάφους"

----- FAO and IFOAM

Βιολογική γεωργία- ορισμός

- *«βασίζεται στις ελάχιστες εισροές προς την εκμετάλλευση και σε πρακτικές που αποκαθιστούν, διατηρούν και βελτιώνουν την οικολογική αρμονία»*

Codex Alimentarius

Βιολογική γεωργία- ορισμός

- απαγορεύει τη χρήση συνθετικών λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων, ρυθμιστών αύξησης και πρόσθετων ζωοτροφών.
- βασίζεται στη χρήση αμειψισποράς, ψυχανθών, χλωρής λίπανσης, φυτικών και ζωικών υπολειμμάτων, οργανικών αποβλήτων και στο βιολογικό έλεγχο των παρασίτων

Αρχές βιολογικής γεωργίας

- **Ολιστική προσέγγιση**

  Ο αγρότης πρέπει να αντιμετωπίζει όλους τους παράγοντες που επηρεάζουν το ύψος και την ποιότητα της παραγωγής
- **Διαχρονική αντιμετώπιση**

  Κάθε ενέργεια θεωρείται συνέπεια της προηγούμενης και προετοιμασία της επόμενης
- **Σύνδεση παραγωγού – καταναλωτή**

  Σχέση αμοιβαίας εμπιστοσύνης
- **Τοπικότητα**

  Η παραγωγή να εξειδικεύεται και να ενισχύεται τοπικά. Συρρίκνωση του εμπορίου σε μεγάλες αποστάσεις
- **Εποχικότητα**
- **Μικρό μέγεθος εκμεταλλεύσεων**

Στόχοι της βιολογικής γεωργίας

- αύξηση της βιοποικιλότητας στο σύνολο του αγροτικού συστήματος
- αύξηση της βιολογικής δραστηριότητας και διατήρηση της γονιμότητας του εδάφους μακροπρόθεσμα
- ανακύκλωση των αποβλήτων φυτικής και ζωικής προέλευσης
- προώθηση της ορθής χρήσης του εδάφους, του νερού και του αέρα και τη μείωση όλων των μορφών ρύπανσης
- διατήρηση τη βιολογικής ακεραιότητας και της ποιότητας του προϊόντος σε όλα τα στάδια

Βιολογική γεωργίας στις τρεις διαστάσεις της

Περιβαλλοντική διάσταση της βιολογικής γεωργίας

- **Ανθρώπινη υγεία – ασφαλή προϊόντα**
  - απουσία ανεπιθύμητων ουσιών (π.χ. φυτοφάρμακα, αντιβιοτικά, νιτρικά)
  - καλύτερη γεύση
  - υψηλότερη περιεκτικότητα σε θρεπτικά στοιχεία

✘ ***Τα βιολογικά προϊόντα δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως ελεύθερα από χημικούς ρύπους***

- **Οικοσύστημα**
  - περιβαλλοντική προστασία
  - γονιμότητα εδάφους
  - προστασία βιοποικιλότητας

✘ ***η μη σωστή εφαρμογής της βιολογικής γεωργίας ενέχει σοβαρούς κινδύνους τόσο για περιβάλλον όσο και για τη δημόσια υγεία και τον παραγωγό***

✘ ***αύξηση απορριμμάτων λόγω των συσκευασιών***

Οικονομική διάσταση της βιολογικής γεωργίας

✓ **Αυξημένη τιμή των βιολογικών προϊόντων**

- αυξημένο κόστος παραγωγής λόγω αυξημένων απαιτήσεων σε εργασία
- μειωμένη παραγωγή
- αυξημένη τιμή προς τους πιστοποιητικούς οργανισμούς
- κόστος συσκευασίας

Κοινωνική διάσταση της βιολογικής γεωργίας

Αυξημένη τιμή των βιολογικών προϊόντων

- αύξηση του εισοδήματος του παραγωγού
- επέκταση του ενδιαφέροντος για τη βιολογική καλλιέργεια
- αγροτική ανάπτυξη και αναζωογόνηση των αγροτικών κοινοτήτων

- απευθύνονται σε συγκεκριμένες ομάδες καταναλωτών, υψηλών εισοδημάτων

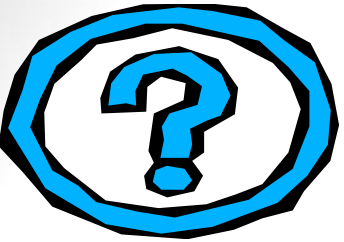

Ασφάλεια βιολογικών προϊόντων

- Σχέση παραγωγού καταναλωτή
- Δίκτυα καταναλωτών
- Λαϊκές αγορές

Προοπτική της βιολογικής γεωργίας στην Ελλάδα

- Ήπιες κλιματολογικές συνθήκες
- Ανάγλυφο εδάφους
- Νησιωτικός χαρακτήρας
- Μικρότερη ρύπανση από αγροχημικά
- Οικογενειακής μορφής εκμεταλλεύσεις

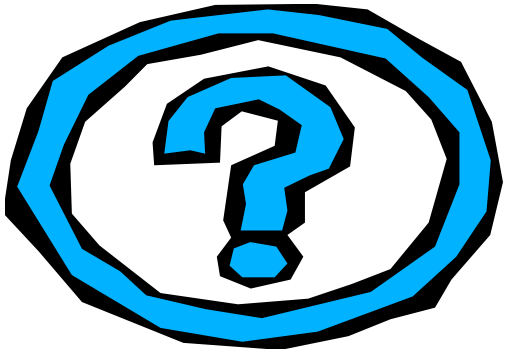

Η βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία αποτελούν απάντηση στα προβλήματα που έχει δημιουργήσει

η συμβατική γεωργία?

η βιολογική γεωργία δεν είναι απλά μία νέα δραστηριότητα, αλλά μια διαφορετική φιλοσοφία παραγωγής, η οποία απευθύνεται σε όσους «αισθάνονται» τη φύση, κατανοούν τις ανάγκες της και έχουν την ευαισθησία να παράγουν χωρίς να την εξαντλούν

Ευχαριστώ για την προσοχή σας